

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00122121250 / 12266822
Konu : Soru Önergesi (7/43663)

20.05.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/43663
GK 149

İlgi : 29.04.2026 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1846863 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Prof. Dr. Fethi AÇIKEL tarafından verilen 7/43663 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 934B67A2-A027-45BB-9E0A-40E65B469CC8

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mahallesi, Dumlupınar Bulvarı, Eskişehir Yolu

9.km, No: 151, Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 1342 Faks No: (0312) 449 1341

e-Posta: z.can3@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Zehra CAN

Büro Personeli

Telefon No: (0312) 449 1342

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Prof. Dr. Fethi AÇIKEL'e Ait 7/43663 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-13) Şirketlerimizin ihracata hazırlanması ve uluslararası pazarlarda rekabet avantajı kazanmaları amacıyla kapasitelerinin güçlendirilmesi, ürünlerinin yurt dışında tanıtımı, pazarlanması, tutundurulması ve markalaşmasının desteklenmesine yönelik giderler ile ihracatımızın sürdürülebilir artışının sağlanması için 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde ihracat destekleri sağlanmaktadır. Söz konusu Karar kapsamında yeni pazarlara açılmak ya da yurt dışı pazarlardaki rekabetçiliğini artırmak isteyen firmalarımıza pazara giriş belgeleri, yurt dışı marka tescil, yurt dışı pazar araştırması, yurt dışı ve yurt içi fuarlara katılım, birim kira, tanıtım, heyetler, markalaşma, yeşil mutabakata uyum konularında destekler verilmektedir. Ayrıca; Uzak Ülkeler Stratejisi ve İslam İş birliği Teşkilatı ülkeleriyle ticareti güçlendirme hedefi gibi uzun vadeli politikalarla Türkiye'nin küresel ihracat alanındaki rekabet gücünün artırılması amaçlanmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından hizmet sektörlerine yönelik muhtelif destek mekanizmaları yürütülmektedir. Son olarak, 10962 sayılı Hizmet İhracatının Tanımlanması, Sınıflandırılması ve Hizmet Sektörlerinin Desteklenmesi Hakkında Karar 27.02.2026 tarihli ve 33181 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda lojistik ve taşımacılık hizmetleri sektöründe faaliyet gösteren uluslararası yük taşımacılığı veya uluslararası taşıma işleri organizatörlüğü belgesine sahip, kara yolu, hava yolu, deniz yolu veya demir yolunun bir veya birkaçı ile hizmet sunan firmalarımız çeşitli destek unsurlarından yararlanabilmektedir.

Bu doğrultuda, mal ve hizmet ihracatına yönelik olarak 2025 yılında 33 milyar TL destek ödemesi gerçekleştirilmiş olup, 2026 yılında ise bu destek tutarı 45 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Desteklerin detaylarına ilişkin bilgilere ise Bakanlığımızın resmi internet sayfasından (www.ticaret.gov.tr) erişilebilmektedir.

Öte yandan, ihracatçı firmalarımızın küresel finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak da firmalarımızın dış pazarlarda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Bu doğrultuda Bakanlık olarak ihracatçımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türk Eximbank, Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile iş birliği içinde çalışmalarımız sürdürülmektedir.

Ayrıca, Körfez bölgesindeki son gelişmelerin etkilerinin bertaraf edilmesi noktasında, ülkemizin alternatif ulaştırma koridorları kapsamında gerçekleştirdiği ulaştırmaya yönelik altyapı yatırımlarının neticeleri son dönemlerde alınmaya başlamıştır. Bu kapsamda, Körfez Ülkeleri ile ticarete yönelik taşımacılık faaliyetleri kapsamında alternatif nitelikteki güzergâhlar devreye alınmaktadır.

Öte yandan, 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu gereğince, resmî dış ticaret istatistikleri, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (TÜİK) tarafından kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Bu kapsamda, söz konusu verilerin TÜİK'in resmî internet sayfasından temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, bölgede yaşanan mevcut küresel gerilimden kaynaklı olarak tarımsal girdilerde fiyat artışı gözlemlenmesi üzerine gübre arz güvenliğinin güçlendirilmesi ve gübre sektörünün bölgemizde yaşanan olumsuz faaliyetlerden doğabilecek olası maliyet artışlarına karşı korunması amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak üre, bazı temel nitelikteki azotlu gübreler ile kompoze gübre cinsi eşyanın gümrük vergisi sıfırlanmıştır.

Bununla birlikte, ülkemizin artan dış ticaret hacmi doğrultusunda, ticaret erbabına sunulan gümrük hizmetlerinin sade, şeffaf ve dijital bir mevzuat yapısı temelinde yürütülerek yerel üreticinin daha kolay ihracat yapabilir hale getirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda, yeni nesil gümrük uygulamaları hayata geçirilmekte; fiziki altyapısı ve teknik kapasitesi güçlendirilmiş yeni gümrük idareleri aracılığıyla dış ticaret süreçlerinin hızlandırılması ve maliyetlerin azaltılması hedeflenmektedir.

Hâlihazırda gümrük işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesine imkân sunan, devamlı geliştirilen çok katmalı yapıdaki Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) Sistemi merkezde olmak üzere, Tek Pencere Sistemi, Kağıtsız Gümrük Uygulamaları, Yükümlü Kayıt ve Takip Sistemi gibi kâğıdın ve manuel gümrük işlemlerinin yerini dijital gümrük uygulamalarının aldığı projeler hayata geçirilmiştir. Ayrıca, Konteyner ve Liman Takip Sistemi ile limanlardaki eşya hareketleri elektronik ortamda izlenmekte, Liman Kapı Otomasyon Sistemi sayesinde ihracat yükü taşıyan araçların liman giriş süreçleri hızlandırılmaktadır.

Bununla birlikte, ithalat, ihracat, transit işlemlerinde cari olarak kullanılan programların tek bir platform çatısı altında birleştirileceği, tüm paydaşların tek bir elektronik erişim noktası üzerinden beyanda bulunabileceği ve beyanname süreçlerini önemli ölçüde kısaltacak BİLGE Gümrük Platformu ile hava yoluyla taşınan eşyanın gümrük işlemlerinin elektronik olarak takibini sağlayacak Hava Yolu İşlemlerinin Dijitalleştirilmesi Projesi gibi modern çağın ihtiyaçlarına cevap verecek projelerle gümrük işlemlerine yönelik daha fazla dijitalleşme hedeflenmektedir.

Öte yandan, sınır ötesi e-ticaret ve mikro ihracat işlemleri basitleştirilmiş gümrük beyanamesi uygulamalarıyla hızlandırılmış, ihracatçılara zaman ve maliyet avantajı sağlanmıştır. Ortak Transit Rejimi, NCTS ve transit edilecek ihracat eşyasının iç gümrük idaresine getirilmeden, izin sahibi firmanın tesislerinde mühürlenip doğrudan sınır gümrük idaresine götürülebilmesine imkân tanıyan "İzinli Gönderici" uygulamaları ile transit taşımacılar kolaylaştırılırken, lojistik süreçler hızlandırılmış ve gümrük kapılarından hızlı geçiş suretiyle operasyonel verimlilik artırılmıştır.

Diğer taraftan, gümrük işlemlerinin kolaylaştırılması adına dünyadaki dış ticaret işlemlerindeki gelişmeler ışığında, kamu açısından güvenilirliği kanıtlanmış firmalara gümrük mevzuatı bakımından birtakım kolaylık ve ayrıcalıklar sağlayarak, bahse konu firmaların gümrük işlemlerinin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesine imkân veren "Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası (YYS)" uygulaması da başarıyla sürdürülmektedir. Halen söz konusu statüden yararlanan firma sayısı 820'ye çıkarılmış olup, bahse konu statü sahibi firmaların gümrük idaresine dahi uğramadan gümrük işlemlerini kendi tesislerinde yerine getirmesine imkân sağlayan "İhracatta Yerinde Gümrükleme" ile "İzinli Alıcı" ve "İthalatta Yerinde Gümrükleme" gibi uygulamalar da hayata geçirilmiştir.